

БЕОГРАДСКЕ

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XXI.

НЕДЕЉА 7. СЕПТЕМБРА 1903.

Број 37.

ИЗДАЈЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ АДМИНИСТРАЦИЈИ ЛИСТА
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ УРЕДНИШТВУ

ЦЕНА:

За Србију на годину 6 динара
на пола године 3
За стране земље на годину 9

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА

На основу чл. 56. Закона о изборима Народних Посланика и свога решења од 12. Јула текуће године АБр. 6291, Суд београдске општине објављује београдском грађанству, да ће се за избор Народних Посланика за варош Београд, који се има извршити 8. Септембра тек. године у Београду, гласати у овим местима и зградама и то :

У кварту Дорђолском

у згради основне школе (Душанова улица).

У кварту Палилулском

у згради основне школе (Видинска улица).

У кварту Теразијском

у згради основне школе (Два Јаблана улица).

У кварту Варошском

у згради основне школе код Саборне цркве (Дубровачка улица).

У кварту Савагалском

у згради основне школе (Краљевића Марка улица), и

У кварту Врачарском

у згради основне школе спроћу зграде војне болнице (Његушева ул.).

АБр. 7232.

11. Августа 1903. год.

у Београду.

Деловођ,

Марко Н. Новаковић, с. р.

Председник

београдске општине,

Никола И. Стамениковић, с. р.

На основу претписа Господ. Министра Народ. Привреде од 25. овог мца ТБр. 4145 и чл. 29. правила истог Министра од 13. ов. мца ТБр. 3926 прописаних за преглед сувих шљива, Суд општине београдске, с обзиром на чл. 92 закона о општинама и §. 326 кривичног законика издаје и објављује следећу

НАРЕДБУ

1. Да је за преглед и мерење сувих шљива одређен „Св. Никољски трг.“
2. Да је по чл. 1. горњих правила за преглед сувих шљива надлежан искључиво тржишни одбор; да сезона рада на тржишном месту наступа са првим Септембром и траје до краја месеца Новембра. Но Господ. Министар народне привреде може овај рок према чл. 7. правила продужити, и ако такав случај наступи, грађанство ће се накнадном објавом известити.
3. Ван Св. Николског трга, забрањује се на сваком другом месту преглед и мерење сувих шљива.
4. Према чл. 11. правила „Шљиве се доносе у цаковима, врећама, бурадима, сандуцима и другим судовима. Сви судови и завијутци морају бити чисти и кола тако покривена да роба не кисне.“ У колима не могу се држати предмети, који би могли допринети кварењу шљива, као нпр. петролеум, катран итд.
5. Ради извршења прегледа, сопственик је дужан ставити на расположење тржишном одбору сву доведену робу како у колима тако и у вагонима или лађама као и у магацинима трговаца извозника, без обзира хоће ли се одбор користити прегледом само неких или свију цакова, корпа, буради, сандука и осталих судова, који се у колима налазе.
6. Сваки сопственик дужан је донети на место тржишног прегледа суву робу, а не квашену или мешану са хрђавим шљивама или са чим другим, што би утицало на већу тежину или на кварење робе.

На тржишно место не могу се доносити труле или киселе шљиве, нити у опште у стању, које би робу обележавало као лошу; јер ће се таква роба уништити, а сопственик биће кажњен по овим правилима.

7. Сви послови на тржишту морају се обављати по реду предстанка и пријаве појединих сопственика као и по наредбама и упутима тржишног одбора.

8. Иза извршеног прегледа, предаће се сопственику само оне шљиве, које је тржишни одбор оценио као „добру робу.“ Само оваква роба може бити предметом јавног промета на тржишту, а остало „што се констатује као неупотребљиво и рђаво, одбор ће прописно поништити и продати за пециво ракије у корист сопственика.“

Према томе ни један сопственик несме овако одбачене шљиве ни на који начин употребити или однети, нити у опште сме однети на мерину друге количине шљива сем оних, које су прегледом тржишног одбора оцењене као употребљиве и на које је сопственик добио од одбора листу „дobre робе.“ Органи општин. власти, који су на мерани, дужни су премерити само ону робу, која је таквом листом снабдевена. Сваки случај противног поступања, а на име: ако би сопственик донео на мерење и шљиве без такве листе, достављаће се општинском суду, како би се одговорни сопственик казнио у смислу ове наредбе. У том случају општински органи предаће дотичну количину шљива тржишном одбору ради прегледа и даљег рада по поменутих правилима.

9. Нико не може купити друге количине шљива сем оних, које су оцењене као „добра роба“ и у том смислу снабдевене доказном листом тржишног одбора.

10. Нико не може куповати суве шљиве као сензал, ако га дотични трговац, није пријавио тржишном одбору.

11. Сваки купац односно сензал, чим погодбу о куповини закључи, дужан је према чл. 23. правила да изда продавцу листић са својим потписом. На листићу мора бити назначено, за кога је шљиве купио, по коју цену и колико комада шљива има у $\frac{1}{2}$ килограма.

12. Сваки купац сувих шљива на тржишту дужан је да исплати сопственику продајну цену истога дана кад је шљиве купио и пре но што је купљену количину потпуно истоварио у магацине.

Иза исплаћене продајне цене, купац нема права да прави примедбе на квалитет робе.

Но ако се приликом истоваравања у приуству продавца нађе, да овај има у цаковима и осталим судовима ситнијих и лошијих шљива но што су оне, које су прегледане, купац је дужан овакав случај истога дана пријавити комесару или тржишном одбору, који је дужан шљиве прегледати и утврдити право стање. Ако се нађе да је роба добра, купац ће одмах положити продавцу продајну цену; а ако се нађе да је роба рђава, уништиће се онолико у колико је рђава, и спровести општинском суду ради изрицања казне из §. 382. кривич. законика; а за остали део, продавац ће се исплатити.

13. Купцу, који продајну цену није исплатио, а није му роба дата на почек, неће се дозволити даља куповина на тржишту, док продајну цену не исплати. У том случају продавац има права да му се продата а неисплаћена количина одмах врати у својину.

Такав купац одговоран је још и за ремећење прописаног реда на тржишту по тач. 16. ове наредбе.

14. Сваког дана тржишни одбор објављује барјаком време за куповину и продају сувих шљива на тржишту према чл. 27. правила. Пре такве објаве нико не сме закључавати погодбу о куповини и продаји.

ПОДЛИСТАК

ИСТОРИЈА СРЕМА

НАПИСАО

МИХ. Ј. МИЛАДИНОВИЋ

(Овај је рад награђен са 400 дина, првом видоуданском наградом Београдске Општине од 15. јуна 1899. год.)

(НАСТАВАК)

За време хунске најезде са падом политичке пала је и сремска црквена власт,¹ а за двестогодишње обарске владе било је у Срему хришћанство готово уништено. Сада, за време Фрушке владе опет је у Срему повраћено хришћанство, које поста државном вером. Како се у ово време црквена власт слагала са државном, а још у почетку VIII века Рим се отргао од византинске државне власти (Цариграда), то и Срем преко Фруга припаде у црквеном погледу под власт римског папе, признавајући васт салцбуршког епископа.²

И ако су Фрузи 799. год. покорили са свим Обре, ипак су се они 802. год.

дигли на оружје, али су у брзо савладани тако, да се више никако нису могли подићи.

Као што смо поменули, Словени су у Фрушкој (дакле и у Срему) имали своју унутрашњу самоуправу под својим (словенским) кнезовима, над којима је у име царско вршио власт војвода фријурски, како у миру тако и у рату.

Кад су Фрузи освојили Срем, убрзо су га, као што су то свуда у ново освојеним областима чинили, колонизовали германским становништвом.¹

Ово колонизовање било је у доста знатном степену, јер и када је већ нестало фрушке власти у Срему, било је још трагова фрушке културе. Фрузи су одмах по доласку основали (као што и само име казује) град „*Francovilla*,“² који је лежао на месту, где је данас сремско село Манђелос. Осим Франковиле на месту римског Таурунума јавља се фрушка *Malevila*. Сем Сирмиума на месту, где је данас Вуковар, беше још у римско време „*Ulsoamne mutatio*,“ па се ово место, због свога важног положаја на Дунаву, непрестано одржавало. Поред ова поменута четири града било је, без сумње, за време Фруга још које место у Срему, па и ако нам се не помињу у споменицима

из овога доба, она су пропала већином доцније, особито за време турских зулума.

Планину сремску која се за Римљана звала *Mons Almus* звали су Византинци *Φραγκοχοριον*, (*Frankochorion*), т.ј. Фрушка земља. После се назив *Франкохорион* пренео и на сав Срем. Овим се именом Срем назвао без сумње зато, што је у ово доба живела у њему за дуже време велика фрушка војска, која је имала задаћу, да брани овај погранични крај од суседних Бугара, па су Грци по тим Фрузима назвали и целу област Фрушком или Франачком земљом. Ма да се назив *Φραγκοχοριον* налази у византинских писаца тек из XII века (н.пр. код Никете Хониата, арабљанског географа Едризиа и других), ипак је ово име, по мишљењу многих научника, постало још у IX веку.¹

За словенски назив „*Фрушка Гора*“ (што је такође постало по Фрузима) мисли се да је постао у исто доба кад и „*Φραγκοχοριον*,“ дакле у IX столећу, а одржао се и допније због свеже успомене на силну фрушку власт у Срему.

Да би своју власт боље утврдили и раширили на штету самосталности и народности словенске, Фрузи су се, као и Византињани

¹ Средиште управно и црквено место Сирмиума поста тада Солун, а доцније Јустинијан подели Илирик на два дела са седиштима у Солуну и Јустинијани.

² Dr. Franz Krones, Handbuch der Geschichte Oesterreichs, св. I, стр. 283.

¹ Alfons Huber, Oesterreichische Geschichte, св. I, стр. 88.

² Град „*Frankovilla*“, назива арабљански географ Едризиа „*Afrankilla*“, (в. „*Neven*“ за 1855. г. стр. 363.).

¹ Hermenegild Jireček, Oesterreichische Geschichte, II, стр. 129.; Dümmler, Ueber die südöstl. Marken (Archiv für Kunde., X, 15); Šafarik, Geschichte der südslavische Lit. III, стр. 13. Czörnig, Ethnografie, II, стр. 39.; Rački, Odlomeci, стр. 23.; Шпрунер на свом атласу помиње такође „*Frankochorion*,“ и други.

15. На тржишту мора се сваки понашати пристojно. Ко би правио неред и својим неисправним држањем реметио ред на тржишту или ометао послове на прегледу или мерини уклониће се са тржишта и казнити по чл. 16. ове наредбе.

16. Сваки ко противно овој наредби поступи казниће се по § 326. кривич. законика од 10 до 150 динара у корист општинске касе или затвором од 1—20 дана, у колико његова кривич. не би долазила под другу коју одредбу кривич. законика.

Од суда општине града Београда 30. Августа 1903. год. у Београду. К.М. 1692.

Ова је наредба одобрена претписом управе града Београда Бр. 26.558. од 2. Септембра т. год.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Гласање у Београду. — У *кварту варошком*, гласаће чиновници и службеници ових надлежности: Првостепеног варошког суда, Првостепеног Трговачког Суда, Апелационог суда, Богословије код Саборне цркве, Велике школе, Прве београдске гимназије, Духовног суда, Касационог суда, Класне лутрије, Народне библиотеке, Народног музеја, Управе државних монопола, Жељезничке дирекције Општинског суда.

У *кварту врачарском*: чиновници и службеници војне штампарије, Главне Контроле, Државног Савета, болнице за душевне болести, контроле мера, министарства војног, министарства грађевина, министарства нар. привреде, министарства финансија, начелства округа београдског, фабрике монопола дувана, инвалидског одељења, топчидер. економије, и сви пензионери.

У *кварту теразиском*: чиновници и службеници: Првостепеног Суда округа београдског, Више Женске Школе, гимназије

Вука Караџића, гимназије Јосифа Панчића, Двора, Државне Архиве, министарства иностраних дела, министарства правде, министарства просвете, министарства унутрашњих дела, Народног Позоришта, поште и телеграфа и Управе Фондова.

У *кварту дорћолском*: чиновници и службеници Богословије Св. Саве, Казненог Завода, Општинске Трошарине, Управе војне одеће, Управе града Београда, пореског одељења и ноћни стражари.

У *кварту савамалском*: чиновници и службеници: Државне Штампарије, Стоваришта Соли и Петролеума и Царинарнице.

У *кварту палилулском*: чиновници и службеници Опште Државне Болнице и Трговачке Академије.

Остали грађани гласају у ономе кварту, где порезу плаћају.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Друштво за чување народног здравља. — Још прошле године послато је месним дружинма много чланских карата. Главни одбор до сада нема извештаја од месних дружина шта је било с тим картама.

Па с тога Главни Одбор моли све месне дружине да би га најдаље до 20. септембра ове године изводеле известити шта је било с тим картама, па да пошаље главном Одбору и извештај о прикупљеном новцу.

Осигурање пекмезарских радника. Друштво за чување народног здравља обратило се молбом г. министру унутрашњих дела, да би изволео наредити, да пекмезари предузимачи, који сада почињу да кувају пекмез осигурају оне који раде на томе послу од могућих несрећа. Познато је да се често при том послу дешава да се ко год од радника оклизне и падне у казан и ту изгори или се тако опако опече,

да тој позледи подлегне. Друштво је молило да се преко полицијских власти нареди, да се око казана подигне таква ограда, да сачува раднике од могућих несрећа.

Чувај децу од скрлетине — шарлаха

1. У Србији све више расте опака болест скрлетина — шарлах. Она тамани силну децу. Многа кућа од ње опусти.

2. Кад на дете наиђе болест, оно добије ватруштину, гушобољу и бљубање, а сутрадан му избију по целом телу ситне црвене пегице; мало после цела кожа детиња дође црвена као скрлет, те се у том црвенилу оне пегице једва виде.

У тој ватруштини и заносу многа деца умру.

3. И кад прође та права болест, надовежу се често на њу друге опасне болести, па многа деца од њих угину. Највише се надовеже водена болест.

4. Скрлетина је редња. Дете ти се може разболети, ако се меша са болесном децом, а и ако дира ствари, које је дирало болесно дете; па и здрав човек може унети болест у своју кућу, ако одлази у куће у којима има болесника од скрлетине.

5. Кад чујеш, да у твом месту лежи које дете од скрлетине, добро пази шта радиш. Ако нас послушаш, твоје се дете неће поболети. Ради овако:

Не иди никако у кућу у којој има болесник. Не пуштај ни друге из твоје куће да обилазе болеснике.

Не идите ни ти ни твоји укућани на пратњу и на дању, кад ко умре од скрлетине. Ни бабама не дај да иду.

Не узимај ни за живу главу ниједну ствар из куће, у којој неко болује од скрлетине.

Држи чисто и кућу и двориште. Сви у кући перите добро руке, лице и гушу, и пазите да вам одело буде чисто.

на Балканском полуострву, служили и хришћанством.¹ Фрузи су често поступали нечовечно према Словенима, нарочито с тога, што је међу Словенима било много, који нису били још примили хришћанску веру. Има једна белешка код Костантина Порфиригенита, по којој би Фрузи чак и словенску одојчад псима бацали. Овакво поступање на послетку изазове отпор код Словена.

Људевит, кнез Посавске Паноније, коме се власт простирала од корушко-крањских граница па све до Дунава, дигне се 818. године противу Фруга на оружје. Фрушка војска, која је из Италије дошла под војводом Кадолохом буде од Људевита потучена. У исто време придруже се Људевиту и суседна племена Браничевци и Тимочани, који су били у ово време збацили бугарску власт и ставили су под заштиту фрушког цара Лудвика. Фрузи са својим савезницима дигну на Људевита нову војску, али их опет Људевит потуче, ма да је при овим сукобима и он имао знатних губитака. Сада Фрузи подигну три велике војске и две су године узастопце (820. и 821.) пустошили Људевитову земљу. Најзад Људевит подлегне јачој сили (822. г.) и побегне из Сиска преко границе ка Србима. По Људевитову бегству заузму Фрузи његову земљу а Браничевци тада опет измоле фрушку за-

штиту. На царском сабору од 822. год. помињу се и браничевски посланици, док су се Тимочани тада омет покорили бугарској власти.¹

Тако се на садањем Дунаву сретеше фрушка и бугарска држава, те се тиме стави у изглед и сукоб између њих. И доиста, услед неучвршћеног стања обеју ових држава на самој граници, почеше се брзо развијати непријатељски односи. Непосредан повод овим сукобима дадоше нарочито Браничевци, који су се, као што смо поменули, одметнули од бугарске власти и ставили се под заштиту фрушког цара.²

Бугари почну све више да узнемиравају браничевску област, тражећи од фрушког цара, да се између њих и царевине одреди тачно граница. Бугарски хан Мортаг (*Μορτάγος*) или Омортаг (код Ајнхарда, „rex Bulgarorum Omortag“) слао је у тој намери у три маха посланство фрушком цару (год. 824, 825. и 826.), али сва три бугарска посланства, као и фрушка посланства, нису постигла никаквог успеха.³

¹ Љ. Ковачевић и Љ. Јовановић, Ист. Срп. Нар. П. стр. 31.

² Поред Браничевца помиње се, да су се одметнули и Бодрићи, који су становали на исток од Срема, у Дачкој, залазећи и на југ у Браничево; (Раџки, Архив IV, стр. 276).

³ Опширније о овим посланствима прича савремени, летописац Ајнхард: Rex Bulgarorum Omortag litteris pacis faciendae gratia legatos ad imperatorem cum velut misit, quosille cum audivisset, ac litteras, quae adlatas fuerant, legisset.... ит.д. за све три поменуте године (B. Einhardi Annales, Pertz, Serip. I., за 824, 825. и 826. год.

Тада Мортаг дигне војску право на Браничевце, који, ма да су били доста снажни, ипак не могоше одолети бугарској војсци, те оставише Фруге и признаше бугарску власт. То је било 827. године. Те исте године, „Bulgari quoque Sclavos in Panonia sedentes misso per Dravum navali exercitu verro et igni vastaverunt, et expulsis eorum ducibus, Bulgaricos super eos refores constituerunt.“⁴ (Бугари пошавши са војском на лађама уз Дунав,² мачем и огњем пустошили су Словене, који су живели у Панонији, и растеравши њихове поглаваре, поставили су им бугарске поглавице).

Кривица за овај фрушки пораз приписивала се грофу Балдериху. Овога цар, због немарности у одбрани поверене му области, свргне са тог положаја и повери војску своме најстаријем сину Људевиту Млађем. Људевит је одмах друге године повратио од Бугара освојени део Паноније али без Срема, јер Срем и даље остаде под бугарском влашћу.³

¹ Einhard Annales под год. 827. (Pertz, Script. Germ. I.)

² Што Dr F. Rački вели да је вероватно да је летописац Саву заменио Дунавом (d. Rad. LVI, стр. 113.) мислимо да нема места овој његовој комбинацији.

³ Dr. Konst. Jos. Jireček вели: Само Срем у углу између Саве и ушћа Драве (Jediné Srem v zákoutí mezi ústom Sávy a Drávy, као и источна Угарска остадохме под бугарском влашћу до доласка Угара (Dějiny Národa Bulharského, стр. 119., у немачком преводу стр. 147.). — Љ. Ковачевић и Љ. Јовановић, Бугарска, основица тога, што се доцније Срем Јовановић, веле: На основу тога, што се у писаца те земљу, да је под њом остао већ од овога рата 827. год. (Ист. II, стр. 32.).

6. Ако ти се дете није сачувало, него добије ватруштину, гушобољу и блување, ти га тог часа положи у постељу, а сву другу децу одмах одвој од њега. Ако ти који рођак нема деце, ти твоју здраву децу пошљи у његову кућу. Ако немаш такве родбине, одвој децу у другу собу. Главом се не шали и не пуштај да ти се здрава деца мешају са болесним. Ни туђу децу не пуштај болеснику, да се болест не пренесе и у друге куће.

Тако чувај болесника докле год не оздрави.

7. Болесника нека ти гледа само једна жена. И ти и сва друга чељад, не одлазите к њему.

Та жена нека се не меша са здравом децом, нека се држи чисто, нека пре јела добро пере руке.

8. Болесно дете држи у соби најмање месец дана — докле год не пређе перутање коже. За све то време пази добро на ово:

И болесника и постељу, и собу држи чисто.

Његовом чапом, кашиком и осталим посуђем нека се осим њега нико други не служи.

Његове прљаве пекшире, кошуље и друго рубље не мешај са осталим рубљем, него одма потоци у бакрач и метни на ватру да ври најмање по сахата, па после опери сапуном.

Кад болесника пусти ватруштина, држи га топло, да не назебе.

Храни га само млеком. Друга ће му храна штетити.

Кад му се кожа почне перутати, ти га сваки дан намажи чистим салом или павлаком.

9. Кад се кожа исперута и кад дете оздрави, немој га нипошто пуштати међу осталу децу. Прво уради ово:

II

Срем под Бугарском, Угарском и Византијом. [Од 827. до 1073. године]

A.

Срем под бугарском влашћу (од год. 827. до 927.)

Као што смо видели у прошлом одеку, 827. год. дошао је Срем под бугарску власт. Да у кратко прегледамо прошлост ових нових сремских завојевача.

Поменули смо да је у обарској војсци, која је у VI веку нападала на Балканско полуострво, било и *Бугара*.

Бугари су огранак велике турске народносне гране. Један њихов део био је остао на Волзи, а други се помакао на запад, и био под обарском влашћу. Поменили смо, да се њихов „хан“ (владар) Курт, у договору са царем Ираклијем, одметнуо и ослободио обарске власти. После смрти Куртове био је бугарски хан Исперих (или Аспарух), под којим Бугари прелазе Дунав и продиру преко Балкана до Тракије, робећи уз пут Словене и пленећи византијске градове. Бугари тада наместе свој главни стан на реци Какчији пред Балканом и одатле северо-источно све до Црног Мора. То је био номадски и војнички народ, који је и привредно и друштвено био много заостао

Све његово рубље, одело и постељске хаљине потоци у бакрач и метни на ватру, да ври најмање пола сахата. После све испери сапуном.

Дете окупај двапут у топлој води и добро опери сапуном, па му онда обуци све чисто. Тек тада пусти га међу другу децу.

Собу окречи, а патос, врата и другу дрвенарију премажи густим кречом, па кад се исуше, изрибај цеђем.

Кад све то урадиш, отвори на соби врата и прозоре, па нек стоје отворени 24 сахата.

10. Ако нећеш да доживиш жалост, ти нас добро слушај. Послушај ово и себе и деце твоје и твојих пријатеља ради. А добро упамти још ово:

Чим ти се дете разболи, одмах позови лекара у помоћ. Само њега слушај!

Бабе не слушај!

Лист I 1903

Друштво за чување народног здравља.

O B J A B A

На основу решења Господина Министра војног од 31 пр. мес. ЕП№ 4902, при команди дунавске дивизијске области на дан 17 септембра ове год. у канцеларији интендантуре држаће се I ванредна лицитација за набавку потребне количине **меса** за гарнизон београдски и топчидерски од 8—12 сахата пре подне.

Који би се ове лиферације хтели примити нека поменутог дана у одређено време дођу на лицитацију.

На молбу команде дунавске дивизијске области од 1. септем. ове године ЕП№ 4834 суд београдске општине јавља ово грађанству ради знања.

Од суда београдске општине 3. септембра 1903. г. Београд, АБр. 8344.

од Словена, који су имали напредну пољску привреду.¹

Бугари су били Византији погубнији од Словена, јер поред тога што су јој били близу, код њих није било оног словенског сепаратизма, по су напротив имали врло јаку војничку дисциплину и „као што су Бугари били пре војска по народ, тако је и њихова земља још дуго после личила на војнички стан.“²

Бугари на скоро почну са словенским присталицама боље поступати. Тако су већ под Испериховим наследником Тервелом и словенски кнежеви са својим Словенима почели учествовати у бугарским походима, те тако почели да добијају удела у државним пословима.

Средином VIII века и у Бугарској се, као и у суседној Византији, изроде свађе око престола. Од тога времена често су се на бугарском престолу мењали ханови. Готово сви су они ратовали са Византијом, али с променљивом ратном срећом.

У почетку IX века јавља се у Бугарској као хан одважни *Крум*, који понови у много јачој мери нападе на Византију. Године 809. освоји Крум Средац и посече мноштво околних становништва. Тадашњи

¹ Љ. Ковачевић и Љ. Јовановић, Ист. Срп. Нар., св. I, стр. 121.—123.

² Љ. Ковачевић и Љ. Јовановић, Ист. Срп. Нар., св. I, стр. 125.

O G L A S

У дане 14, 15, 16 и 17 септембра ове године обавиће се у **Нишу панађур**, на коме ће се продавати: стока, производи сточарски као и производи пољске привреде (земљораднички, шумарски, воћарски, пчеларски ит.д.) а сем тога пиће и храна људска и сточна.

Други предмети трговања забрањени су, а тако исто забрањене су панораме, циркуси, комедије, вртешке, разне вештачке продукције, бацање новаца у ситно, бацање предмета на ножеве, транго-франго ит.д.

На молбу суда општине нишке од 26 августа, ов. год. БМ—3742, објављује се ово грађанству београдском ради знања.

Од београд. општине 30 августа 1903, АБр. 8236, Београд.

O G L A S

Као сваке, тако и ове године држаће се у вароши **Смедереву на „царини“** тродневни панађур о „Малој Госпојини“ на дан 8, 9 и 10 Септембра, на коме ће се поред крупне и ситне стоке продавати још и сви ово-земаљски производи законом дозвољени.

У Смедереву постоји жељезничка, паробродска, поштанско-телеграфска и телефонска станица.

Ово се јавља трговачком сталезу као и свима осталим којих се тиче ради знања и управљања.

Од стране суда општине смедеревске 11 Августа 1903. год. Бр. 367, Смедерево.

византијски цар Нићифор спреми се добро и продре са својом војском у Бугарску. Крум је морао да одступи пред Нићифором који је неколико дана пустошио Бугарску. Међутим Крум затвори Нићифоровој војсци све излазе и нападне на њу, те је сву уништи, па погуби и самога Нићифора, из чије су му сребром оковане лобање (као пехара) наздрављали на гозбама словенски кнежеви.¹

У византијској се царевини све више у ово доба ширило растројство, па ипак Крум понуди цару Михаилу I. мир, ну овај га одбије. До новог судара дође 813. год., када Грци буду опет побеђени, те то даде повода Круму да науми освојити Цариград. Цариград је био јако утврђен и Крум се најзад остави опсаде Цариграда, пошто му нови цар Лав IV обећа данак.²

Друге године опет се Крум спремао да освоји Цариград али га у томе спречи изненадна смрт (814. г.).

— Наставиће се —

¹ Љ. Ковачевић и Љ. Јовановић, Ист. Срп. Нар., св. II, стр. 5.

² Ibidem.